

ADJEKTIV

1

Fortel korleis substantivet er. Set inn adjektiv.

Hunden er snill.

Kona hans er blid.

Mora mi er sint.

Læraren er hjelpsam.

Naboen min er hyggeleg.

Maten er god.

Leksa mi er vanskeleg.

2

Set inn adjektiv som tyder det motsette. Vel mellom desse orda: *norsk, ny, ung, snill, sint, ny, svolten, varmt, stor, frisk, vanskeleg*

Mannen er gammal, ikkje ung.

Inne er det varmt, ikkje kaldt.

Arne er blid, ikkje sint.

Leo er liten, ikkje stor.

Dette er lett, ikkje tungt.

Er han utanlandsk eller norsk?

Er han mett eller svolten?

Er bilen gammal eller ung?

Er Carmen sjuk eller frisk?

Er Luisa slem eller snill?

3

Kva adjektiv vil du bruke for å fortelje om desse personane? Vel mellom desse orda: *blid, høfleg, lat, pratsam, flittig, sprek, sjenert, uhøfleg*

Ein som ikkje orkar å gjere noko, er lat.

Ein som trenar kvar dag, er sprek.

Ein som alltid smiler, er blid.

Ein som takkar for maten, er høfleg.

Ein som ikkje helser på andre, er uhøfleg.

Ein som alltid gjer lekse si, er flittig.

Ein som pratar mykje, er pratsam.

Ein som ikkje tør å bli kjend med nye menneske, er sjenert.

5

Skriv ordenstala med bokstavar.

4. Per og Kari går i fjerde klasse på skulen i bygda.
 15.05 Leo er fødd den femtande i femte.
 9. Kontoret hennar ligg i niande etasje i ei høgblokk.
 17.05 Nasjonaldagen i Noreg er den syttande i femte.
 10. Ho går i tiande klasse, det siste året i grunnskulen.
 29.02 Den tjueniande i andre kjem berre kvart fjerde år.
 21. Vi lever i det tjueførste/-fyrste hundreåret.

6

Skriv rett ordenstal for månad.

Desember er den tolvte og siste månaden i året, medan januar er den første/fyrste.

Den trede månaden mars, den fjerde månaden april og den femte månaden mai blir kalla for vårmånadene.

Er den åttande månaden august ein sommar- eller haustmånad? Dette er sommarmånadene: den sjette månaden juni, den sjuande månaden juli og den åttande månaden august.

September er den niande månaden, oktober er den tiande månaden, og november er den ellevte månaden. Vi kallar dei haustmånadene.

Vintermånadene er desember, januar og februar. Februar er den andre månaden.

7

Skriv ordenstala eller opplysningane under med tal.

trettande	Kontoret hennar ligg i <u>13.</u> etasje.
tjuetredje i fjerde	Han har fødselsdag den <u>23.4.</u>
trettiande i første	Ho har fødselsdag den <u>30.1.</u>
femte i sjette neste år	Dei skal feire sølvbryllaupsdagen sin <u>5.6.2011.</u>

dag, månad og årstal i dag I dag er det den 24.3.2010.

8

Set inn rett form av adjektivet i parentes.

stor Leo bur i eit stort hus med eit stort kjøkken og ein stor hage.

fin Stova har ein fin lenestol med ei fin pute. Framfor stolen ligg eit fint teppe.

gul Luisa er glad i gult. Derfor har ho kjøpt seg ei gul jakke, ein gul paraply og eit gult skjerf.

dyr Eg har brukt for mykje pengar! Eg kjøpte ein dyr CD, eit dyrt dataspel og ei dyr bok.

god Så godt! Salaten er god, kaka er god, heile måltidet er godt!

9

Set inn rett form av adjektivet.

tjukk Luisa har på seg eit tjukt skjerf.

grei Det var eit greitt svar!

full Rommet var fullt av røyk.

sunn Det er viktig å ete sunn mat.

ny Carmen har kjøpt seg eit nytt skjørt.

grå Bestefar hadde heilt grått hår.

blå Vi bur i eit grått hus. Naboen bur i eit blått hus.

fri Ho lengtar etter å leve eit fritt liv.

10

Set inn rett form av adjektivet.

spennande Dette var ein spennande film.

For eit spennande kapittel dette var!

bråkete Læraren syntest det var ei bråkete klasse.

Slå av radioen! Det var eit bråkete program!

tyrkisk Han reiste med eit tyrkisk flyselskap.

Arne kjenner ein tyrkisk familie.

norsk Er Per eit vanleg norsk gutenamn?

Dette er ikkje eit typisk norsk landskap.

- psykisk Han fekk ein alvorleg psykisk sjukdom.
Det var ikkje eit psykisk problem.
- open Han liker å sove ute under open himmel.
Det var eit ope vindaug på loftet.
- naken På kysten er det eit nake landskap.
Han fann ein nyfødd og naken fugleunge.
- lykkeleg Ho var ei lykkeleg jente då ho var lita.
Også som vaksen var ho eit lykkeleg menneske.
- triveleg Dei hadde ei triveleg stund saman.
Dette var verkeleg eit triveleg selskap!
- vaksen Han er snart ein vaksen mann.
Han er eit vakse menneske.

11

Set inn rett form av adjektivet i fleirtal.

- stor Mange nordmenn bur i store hus med store kjøkken og store hagar.
- fin Stova har fine lenestolar med fine puter. Framfor stolen ligg mange fine teppe.
- gul Ho er glad i gult. Derfor har ho kjøpt seg gule jakker, gule paraplyar og gule skjerf.
- dyr Eg har brukt for mykje pengar! Eg kjøpte dyre CD-ar, dyre dataspel og dyre bøker i går.
- god Så godt! Salatane er gode, kakene er gode, alle rettane er gode!

12

Gjer adjektiva og substantiva i setningane under om til fleirtal.

Dei fann ein sjeldan plante i skogen.

Dei fann fleire sjeldne plantar i skogen.

Carmen og Arne kjøpte ein gammal stol på loppemarknaden.

Carmen og Arne kjøpte nokre gamle stolar på loppemarknaden.

Ho syntest det var ei ekkel oppleving.

Ho syntest det var ekle opplevingar.

Dei såg ein sliten og spinkel gut.

Dei såg mange slitne og spinkle gutar.

Det er hyggeleg å bli møtt av ei open dør.

Det er hyggeleg å bli møtt av opne dører.

Han såg ei vakker jente på busshaldeplassen.

Han såg fleire vakre jenter på busshaldeplassen.

Kom igjen i morgon! Då får du eit sikkert svar!

Kom igjen i morgon! Då får du sikre svar!

13

Set inn rett form av adjektivet *liten*.

Tora bur i ei lita leilegheit. Leilegheita ligg i ein liten by på Island. Island er eit lite land nord i Europa. Det er fleire små land i Europa, for eksempel er Noreg eit lite land.

Det var ein gong ei lita kone og ein liten mann som budde i eit lite hus i ein liten skog.

Dei hadde ein liten katt og fem små barn. Alt i huset var lite. Stolane var små, bordet var lite og sengene var små.

14

Set inn bestemt form av adjektivet. Hugs bestemt artikkel.

billeg Nokon hadde kjøpt den billege jakka.

koseleg Det koselege huset var likevel ikkje til sals.

russisk Dei russiske studentane kom frå Murmansk.

kjekk Dei kjekke veninnene mine kom på besøk.

sint Ho var redd for den sinte hunden.

rar Ho visste ikkje kva ho skulle svare på dei rare spørsmåla.

sjuk Den sjuke eleven fekk fri resten av dagen.

15

Set inn rett form av adjektivet og substantivet.

stor, eit viskelêr	Kan eg låne <u>det store viskelêret</u> ditt?
ny, norskbøker	Kven har gløymt <u>dei nye norskbøkene</u> sine?
ung, ein vikar	I dag kjem <u>den nye unge vikaren</u> .
anna, problem	Skal vi diskutere <u>det andre problemet</u> ?
tjukk, eit krit	Læraren finn ikkje <u>det tjukke kriteret</u> .
liten, barn	Ingen av <u>dei små barna</u> var ute og leikte i dag.
god, ein penn	<u>Den gode pennen</u> er min.
fast, ein lærar	I dag er <u>den faste læraren</u> vår sjuk.
open, ei dør	Kan du lukke <u>den opne døra</u> ?
grøn, ei tavle	Læraren skriv mykje på <u>den grønne tavla</u> .
lang, pausar	I <u>dei lange pausane</u> sine snakka elevane berre norsk.

16

Set inn bestemt form av adjektivet og substantivet.

gammal, bilete	På veggen heng <u>det gamle biletet</u> av klassa.
vakker, jente	<u>Den vake jenta</u> som går der, er fotomodell.
ekkel, mat	Jenta ville ikkje smake på <u>den ekle maten</u> .
sjeldan, blome	Han kjøpte <u>den sjeldne blomen</u> i Thailand.
open, landskap	Han likte <u>det opne landskapet</u> .
vaksen, guten	<u>Den vaksne guten</u> ville ikkje vere med foreldra på ferie.

17

Set inn dei rette formene av adjektivet *liten*.

Ein liten mann og ei lita kone budde i eit lite hus. Den vesle mannen og den vesle kona hadde fem små barn. I det vesle huset var det små vindauge, og på taket voks det ei lita furu. Ute i hagen voks det små tre og blomar. Eit lite piggsvin budde under eit lite tre i den vesle hagen. Den vesle familien likte seg svært godt i det vesle huset sitt.

18

Finn presens partisipp av verba, og bruk dei i setningane under.**Vel mellom desse verba: å danse, å gråte, å syngje, å auke, å vekse, å leve, å smile, å hyle**

Narkotika er eit veksande problem i mange land.

Heile salen var full av dansande par som svinga seg rundt på golvet.

Dei gråtande barna greidde ikkje å fortelje kva som var gale.

Han syntest at ho hadde eit slikt levande ansikt.

Ho fekk hjelp med bagasjen sin av ein smilande ung mann.

Dei vart vekte av ei hylande sirene og forstod at det var brann.

På programmet var også den syngjande familien frå Hareid.

Mange er negative til dei aukande prisane på bensin.

19

Set inn eitt av samanlikningsuttrykka over og eit passende adjektiv.

Carmen er fødd i 1966. Maria er fødd i 1966.

Maria er like gammal som Carmen.

Carmen og Maria er like gamle.

Eg er fødd i 1960. Du er fødd i 1967.

Du er ikkje like gamal som meg.

Vi er ikkje like gamle.

Per er ein meter og åtti høg. Broren Pål er ein meter og åttifem høg.

Pål er høgare enn Per.

Brørne er ikkje like høge .

Luisa fekk 5 til eksamen. Per fekk 5 til eksamen.

Luisa er like flink som Per.

Dei er like flinke.

20

Set inn komparativformer av adjektiva.

fin	Raud er ein <u>finare</u> farge enn blå.
snill	Per er <u>snillare</u> enn Pål, seier Kari.
vanskeleg	Denne oppgåva er <u>vanskelegare</u> enn den vi gjorde heime.
lett	Luisa synest norsk er <u>lettare</u> å lære enn engelsk.
dyr	Maten er mykje <u>dyrare</u> her enn i heimlandet, seier Carmen.
kald	Eg trur at desember månad var <u>kaldare</u> enn januar.

21

Finn adjektiv som tyder det motsette.

Er blå ein finare farge enn raud?	Nei, han er <u>styggare</u> .
Er Pål snillare enn Per?	Nei, han er <u>slemmare</u> .
Er heimeoppgåva vanskelegare enn denne?	Nei, ho er <u>lettare</u> .
Synest Luisa at engelsk er lettare enn norsk?	Nei, det er <u>vanskelegare</u> .
Er maten mykje dyrare i heimlandet til Carmen enn her i Noreg?	Nei, han er <u>billegare</u> .
Har januar vore kaldare enn desember?	Nei, han har vore <u>mildare</u> .

22

Set inn superlativformer av adjektivet.

fin	Vêret er <u>finast</u> i mai her på Vestlandet.
stygg	Det er ofte <u>styggast</u> i november.
snill	Leo er <u>snillast</u> i familien.
slem	Pål er <u>slemmast</u> i familien.
lett	Heimeoppgåva var <u>lettast</u> av dei to.
vanskeleg	Skuleoppgåva er <u>vanskelegast</u> .
dyr	Maten her i landet er dyrast i Europa.
billeg	Maten er <u>billegast</u> i heimlandet.
kald	Det var <u>kaldast</u> ute i februar.
varm	Men det var <u>varmast</u> i august.

23

Set inn superlativ i bestemt form.

fin	Mai er <u>den finaste</u> månaden i året.
stygg	<u>Det styggaste</u> vêret har vi i november.
snill	Per er <u>den snillaste</u> broren i familien.
slem	Pål er <u>den slemmaste</u> broren, meiner Kari.
lett	<u>Den lettaste</u> oppgåva gjorde vi heime.
vanskeleg	<u>Den vanskelegaste</u> oppgåva gjorde vi på skulen.
dyr	Vi har <u>den dyraste</u> maten i Europa.
billeg	I heimlandet finn Carmen <u>den billegaste</u> maten.
kald	Februar var <u>den kaldaste</u> månaden sist år.
varm	Men <u>den varmaste</u> månaden i år var august.

24

Set inn rett form av adjektivet.

god	Kva for ein sjokolade er <u>best</u> , den med rosiner eller den utan? Eg synest den med rosiner er <u>betre</u> enn den utan. Den med rosiner er <u>den beste</u> sjokoladen.
dårleg	Kva for eit program er dårlegast, det på TV2 eller det på NRK? Arne synest programmet på NRK er <u>dårlegare</u> enn det på TV2. På NRK finn han <u>det dårlegaste</u> programmet, synest han.
høg	Kva for eit hus er <u>høgst</u> , mitt eller ditt? Eg trur huset mitt er <u>høgre</u> enn ditt. <u>Det høgste</u> huset er mitt.
lang	Kven har <u>lengst</u> veg til skulen, Luisa eller Leo? Luisa har lengre skuleveg enn Leo. Luisa har <u>den lengste</u> skulevegen.
mange	Så <u>mange</u> leiker! Kven har flest? Lise har <u>fleire</u> enn veslebroren.

Lise har dei fleste leikene.

mykje Kvar kan vi få mest hjelp, trur du?
Eg trur vi får meir hjelp av Kari enn av Lise.
Det meste av hjelpa får vi av Kari.

liten Kven er minst av dei to brørne dine?
Jan er mindre enn Jon.
Jan er den minste av brørne mine.

stor Kven er størst av dei to brørne dine?
Jon er større enn Jan.
Jon er den største brøren min.

gammal Kven er eldst av Leo og Luisa?
Luisa er eldre enn Leo.
Luisa er den eldste av dei to.

ung Kven er då yngst av dei to?
Leo er yngre enn Luisa.
Leo er den yngste av dei to.

25

Set inn rett form av adjektivet.

brukt Kva for eit rom blir mest brukt, stova eller kjøkkenet?
Kjøkkenet blir nok meir brukt enn stova, trur eg.
Kjøkkenet er nok det mest brukte rommet.

kjend Kven er mest kjend, den amerikanske eller den russiske presidenten?
Den amerikanske presidenten er vel meir kjend enn den russiske.
Den amerikanske presidenten er vel den mest kjende av dei.

moderne Kva er mest moderne no for tida, langt eller kort hår?

Eg trur kort hår er meir moderne enn langt.

Kort hår er vel det mest moderne i dag.

interessant Kva for ei bok er mest interessant, synest du.

Eg synest boka om reiseliv er meir interessant enn dei andre.

Det er den mest interessante boka av dei vi har.

spennande Kva for ein film synest du er mest spennande?

Filmen frå Sverige er meir spennande enn filmen frå USA.

Den svenske filmen er den mest spennande av dei to.

26

Bruk adjektiva til venstre som substantiv. Hugs artikkel der det er nødvendig.

ung Alle unge får rabatt på billettane.

Mange av dei unge har fått seg sommarjobb.

Dei fleste unge går på skule til dei er 19 år.

gammal Ingen av dei gamle var heime då eg ringde.

Nokre gamle ønskjer å reise til Syden om vinteren.

Filmen passa både for unge og gamle.

kjend Kanskje nokre av dei kjende vil kome på festen?

Er det mange kjende som har gått på denne skulen?

Alle kjende finn du i denne boka.

rik Det er store forskjellar mellom fattig og rik.

Dei rike bur i utkanten av byen.

Det er få av dei rike som køyrer slike bilar.

arbeidsledig I fjor var det mange arbeidsledige i Ulsteinvik.

Dei arbeidsledige må melde seg hos NAV.

NAV er eit kontor som hjelper arbeidsledige med å finne jobb.

27

**Oppsummering av arbeidet med adjektiv:
Sett inn adjektiv med motsett tyding i rett form.**

Alle barna er snille.

Ingen av barna er slemme.

Vil du ha eit gammalt bilete?

Nei, eg vil nok heller ha eit nytt bilete.

Var dette huset dyrt?

Nei, dette var eit billeg hus.

Liker du eit slikt gammaldags skjerf?

Nei, eg vil heller ha eit moderne.

Er dette eit lukka møte for spesielt interesserte?

Nei, dette er eit ope møte. Alle møta her er opne for alle.

Eg synest desse møblane er stygge!

Nei, tvert imot! Eg synest dei er svært fine.

Alle meinte dette var vanskelege matematikkoppgåver.

Ingen syntest dei var lette.

Luisa har fått mange nye vener etter at ho kom til Noreg.

Likevel saknar ho dei gamle venene sine.

Eg vil ha ein stor is, eit stort glas brus og to store sjokoladar. Kva vil du ha?

Eg vil berre ha ein liten is, eit lite glas brus og to små sjokoladar.

Å! Eg har berre eit stygt skjørt å ha på meg på festen i kveld!

Men kva med det fine skjørtet du kjøpte i ferien?

Er du galen? Det skjørtet er styggare enn alle dei andre! Eg tykkjer det er det styggaste skjørtet ein kan tenkje seg!